

BRASSÓI UJLAP

Megjelenik este 6 órakor.
Egyes szám ára 2 fillér.
Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Társadalmi napilap.
Szerkesztőség és kiadóhivatal Kapu-utca 72.
Telefon 356.

Előfizetési árak:
A kiadóhivatalból elhozva 1 óra 40 fill.
1 óra házhoz hordva 60 fill.
Pesti Ujlapmal 1 óra 1 K.

A nők és a tudás.

Lange Haare, kurcer
Verstand — hosszú haj
rövid ész.

Schoppenhauer.

(F. M.) A tudomány közkinccsé vált. Már nemcsak a kiválasztottaké, hanem a széles néprétegek is hozzáfértek. Számtalan népszerű tudományos irat működött közre, hogy az alsóbb néposztályok érdeklődéséi felkeltsék a tudományos kérdések iránt.

Az ateisták a nép közé viszik hipotéziseiket, hogy a személyes Isten gondolatát kiörljék; a szociáldemokraták pedig büszkeséggel mutatnak azokra az eredményekre, amelyet a vallás ellenében, ezen leghatalmasabb ellenségükkel szemben elértek. Mindenki vitatkozik, veszekszik és tagad a tudomány számlájára. Az emberi gyengeségeket, igazságtalanságot és bűneiket tudományos mezbe öltöztetik és szükségesnek, jónak találják fel az emberiségnek.

Igazságos volna most már, ha az emberiség fele, a nők távol tartanák magukat a szellemi élet vajadásától. Igazságos volna, ha a nők a tudomány előtt mint kiskorú gyermekek állnának? Nem, a nőnek mint embernek, mint eszes lénynek egyenlő joga van a szellemi kiképzetésre, mint a férfinek és keserű igazságtalanság volna az emberiség egy részének megtagadni a legtermészetesebb emberi jogokat.

A nő tudásának fejlesztésénél nincs természetesebb emberjog, sőt korszerű szükségesség. A nők ma mindenhol a nyilvános élet terén állnak, hallanak, látnak mindent, ezért képességük legyen mindent igazán megérteni és megítélni.

A családban a nő legyen a férfinék élettársa, segítőársas, de hogy teljesítse hivatását, ha a férfi szellem életében nem vehet részt.

A nők tudásának emelése tehát szükséges.

Minden nő tegye életelvévé tudását fokozni, széleskörű műveltséget szerezni. Nincs nő, akinek nem volna alkalma tudását valamilyen téren érvényesíteni. A nők hatalmas csendben hat, elrejtve; láthatatlanul és sokszor észre nem vehető módon a lármás világ előtt, de biztos sikerekkel.

Mennyi félreértést akadályozhat meg a nő, mennyi kellemetlenségnek tudja az elejét venni, mennyi áldást teremthet családjá körében, ha biztos és alapos tudása van. Ha tudatlansága miatt saját maga is tönkre mehet, mennyivel inkább tud számtalan más embert megmenteni a pusztulástól tudása által. Mily könnyű például a modern élet sok viszontagsága közt felnövő ifjuság önbizalmát megóvni, ha körülöttünk egy okos anya, néni vagy nőtestvér van, aki alapos tudással van felvértezve.

Mennyi férfi nem ülne a kocsmákban éjjeleken át, ha odahaza megértésre és érdeklődésre találnának!

Csak nem szabad kevésre becsülni egy okos nő befolyását.

Ha egyes nőket körülményeik képesítik a magasabb kiképzetésre, akkor fogják meg az élet által nyújtott előnyöket. Azonban sohasem a nyilvános szereplésre készüljenek, hanem tudásukat a privát életben érvényesítsék.

A nőknek az összes tudományágak közül mégis a konyha és a szoba, a főzőkanál és a varrótű mellett társadalmi tudományra van szüksége. Minden eszes nőnek kell tudnia főzni, mosni, tisztogatni, varrni, foltozni, ha a viszonyok fel is mentik ezen munkák alól, de legalább értse, hogy semmi se legyen veszélyeztetve a tönkremenéssel. Ne gondolja senki, hogy ezeket a munkákat érteni csak a szegényebb családnyak kötelessége. Azóban ez nemcsak az anyának szükséges, hanem a leánynak is, aki képes legyen mindenkor helyettesíteni édesanyját. Furcsa néha, hogy egyes családokban van két—három felnőtt leány, és ha a cselédek sztrájkba lépnek, egyszerre megáll a családi élet rendes menete. Persze mindent tanultak, tudnak nyelveket és zenét, de a legszükségesebbet figyelmen kívül hagyták.

Nagyon szükségessé válik különösen a mai világban, hogy a nő mindenféle tudományágban szerezze meg az általános tudást, de különösen megismerje a házi teendők tudományát, amely a nők részére a legbecselesebb, leghasznosabb, legcélravezetőbb.

Ha a nők jogaiért küzdünk, ez nem állhat egyébből, mint tekintélyt, tiszteletet szerezni a nőknek. Értéküket

Tellmann Béla

divatterme.

Brassó, Ferenc-József-tér és Lópiac sarkához Serg-féle posztóüzlet 1.emelet.

Készít saját műhelyében elsőrangú munkások által izlésesen előállított honi szövetekből

uri ruhákat.
angol női felöltők és kosztümek
készítése.

Vidéki megrendeléseket felelősség mellett próba nélkül is kifogástalanul teljesít.

emelni. A férfiak fölé állítani érzésben, gondolatban, nemességben. Ez a kérdés megoldása. A nőket ne akarjuk férfiakká tenni, mert ez súlyos volna, de oltunk a férfiakba több jót, több nemességet, parancsoljunk tiszteletet a férfiakban a nők iránt. Ez a nőkérdésnek az Achilles-sarka.

Forgalmi kimutatás

a brassói népszövetségi takaréknál és hitelszövetkezet 1912. első félévi kezeléséről.

Bevétel.

1. Pénzkészlet 1911. év végén	28528
2. Befizetés üzletrészekre	479460
3. Takaréknál betét	944325
4. Visszafizetett kölcsönök	354940
5. Kamat jövedelem	45950
6. Illeték s. t. b.	19742
7. Lebonyolított üzletek után	358324

Összesen 2231269

Kiadás.

1. Visszafizetett üzletrészek	30
2. " " betétek	307154
3. Adott kölcsönök	1088545
4. Lebonyolított üzletek után	814626
5. Üzleti kiadások	11220
6. Pénzkészlet mint egyenleg	86724

Összesen 2231269

A könyvek alapján felülvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő bizottság Brassó, 1912. június hó 30-án.

Halász István Szélyes Dénes
felügy. biz. tag. felügy. biz. elnök.

Málnásy Ede
felügy. biz. tag.

A keresztényszociálisták küzdenek a keresztény munkásságnak a szociáldemokráta járom alól való felszabadításáért.

Botrány a

dalversenyen.

Kavarodás a budai énekkar miatt.

Pénteken kezdődött az országos dalverseny Budapesten, amely nagy botrányba fulladt vasárnapon. Mikor Bárczy polgármester ki akarta hirdetni a juri döntését, a tömegből éles kiáltások hallatszottak: — más juri kell nekünk! Igazságtalanságot nem tűrünk! A felháborodásnak az volt az oka, hogy a királydíjat a budai énekkar kapta. Nagy nehezen lehetett csak lecsendesíteni a felháborodott tömeget.

Zavar az aradi érettségi-nél.

Dr. Szabó miniszterbiztos buktat.

A napokban nagy port vert fel a sajtóban a sarvasi gimnáziumi érettségi vizsgálatából keletkezett botrány. Ma a táviró pedig Aradról hozza a megdöbbentő hírt. Szabó Sándor dr. a sárospataki jogakadémia tanára volt a miniszteri biztos, aki feltűnő szigorral osztályozott. 34 tanuló közül 27-et buktatott meg, hol egy-hol két tárgyból. A városban nagy az elkeseredés.

Gyilkos házibarát

Páris, július 2.

Toursban az esküdtszék husz évi fegyházra ítélte Houssard gazdag magánzót. Az volt ellene a vád, hogy kedvesének férjét meggyilkolta. A tőkepenzes töredelmes vallomást tett, de szeretőjét is bajba keverte, mert hogy sorsán enyhítsen, azt adta elő, hogy az asszony bujtozatta fel őt a gyilkosságra. Bizonyítékok niányában az ügyész a hűtelen asszony ellen elejtette a vádat.

Öngyilkos gavallár

Arad, július 2.

Jakabffy Tibor aradi magántisztviselő ma délelőtt lakása hálósobájában főbe lőtt.

te magát. Jakabffy családja elszegényedett zseni család, melynek tagjai közül az utóbbi években hatan lettek öngyilkosok. Tibor bátyjához levelet intézett, melyben elmondja, hogy könnyelműsége viszi az öngyilkosságba és utolsó kívánsága az, hogy papot hívjanak melléje és Kupán a családi sírboltba temessék el.

Rablögyilkosság

a fővárosban.
Holtan a kövek alatt.

Ki ölte meg?

Hétfőn reggel a Krisztina köruton, Budapesten egy kőrakás alatt egy munkás holttestét találta meg a rendőrség, amely megállapította, hogy a gyilkosság éjjel után történt. A meggyilkolt neve Csákos közművesegéd. A rendőrség mindenfelé keresi a borzalmas büntett elkövetőjét.

A cipész

mulatság.

A brassói ker. szoc. cipészek szombaton este tartották első mulatságukat a Nr. 5. nevű vendéglő helyiségében. A mulatság este 8 órakor sikerült műsorral kezdődött. Tamás Ferenc szavalt hatással. Majd Zalmen Gusztáv adott elő sikerrel monológot. Ezután Kósa Mariska a legügyesebb műkedvelő és Pataky Géza adott elő a Hipnotizmus című páros jelenetet, amellyel óriási sikert értek el. Mindkettő nyugodtan, hatáson szerepelt. A közönség meg is tapsolta. Cselenszky Albert a kedves monológjával a könnyekig megkacagtatta a közönséget. A műsor végét Zalmen Gusztáv és Pataky Géza humoros páros jelenete zárta be. Fröhvirth Mátyás lapunk szerkesztője rövid beszéd kíséretében bezárta a műsort és kezdődött a hajnalig tartó tánc. A közönség csak a korai hajnali órákban oszlott szét. Különösen a vezetőség érdeme, hogy a mulatság oly kedvesen és szépen lefolyt.

A szentpéteri gőztégla és cserépgyár ajánlja kitűnő minőségű

falazati tégláit

a lehető legolcsóbb árban.

Iroda: Kapu-u. 72.

HIREK

N a p t á r.

Julius 3. Szerda
R. Kath: Sarlós
Prot: Sarlós
Gör: Judás
Nap kel: 4. ó. 7. nyugszik 8 59.

Adományok. Özv. Rokkayné néhai Irk Anti emlékére 2 koronát adományozott a harangalapra. Stenner Olga 1 koronát adott hasonló célra. Isten fizesse meg! A kinek Isten adott, abból adjon fenti célra.

Záróünnepély a r. kath. főgimnáziumban. Szombaton, szent Péter és Pál apostolok ünnepén tartotta meg a róm. k. főgimnázium szokásos záróünnepélyét. Az ünnepélyt magát d. e. 8 órakor Te Deum előzte meg, melyet Balogh József főgimnáziumi tanár celebrált. Az ünnepélyen az ifjúsági énekkar szebbnél-szebb műdalokat adott elő. Ügyesen szavaltak Bosin Endre VI. és Kutas Jenő I. osztályu tanulók. A pályavégzett ifjak nevében Kerekes István érettséget tett tanuló mondott megható bucsubeszédet. A tartalmas, formás, hátalatt szivre valló beszéd nagyon tetszett ugyanulótársainak, valamint az egybegyűlt előkelő közönségnek.

Végül a főgimnázium igazgatója Ágoston Lajos tette meg évi jelentését, s osztotta ki a kiváló tanulók között a pénz és könyvjutalmakat.

Az új harang beszentelése. Nem mindennapi látványosságnak voltunk szemtanúi 29-én és 30-án. A Kolostor utca megtelt 29-én a pleb. templom védőszentjei ünnepén buzgólkodó és talán több kíváncsi közönséggel. E napon áldotta meg a szent mise után Meisel József apátplebános Pálffy János és Rill Albert segédkezése mellett a harangokat. Kedves, megható és megkapó ünnepség volt az, kár, hogy nem nagyobb ünnepséggel folyt le ez a szép aktus. Junius 30-án reggel 3 órakor már újból megtelt az utca. Ekkor huzzák fel a harangokat, mely munka d. e. 11 óra után véget ért. A nehéz és fáradságos elhelyezési munkát azonban páratlan könnyedséggel, zaj és lárma nélkül végezték a Novotny cég két derék kiküldöttje. A nem mindennapi látványosságon hála a jó Istennek, baleset nem merült fel.

Ismét állatbetegség. Tegnap adtunk hírt a sertésorbánc betegség feléptéről, ma ismét értesítnek bennün-

ket, hogy Botfaluban szórványoson a sertésorbánc fellépett.

Kanyaró A brassói főszolgabíró jelenti, hogy Keresztényfalva községben egy kanyaró betegség fordult elő.

Agyonlőtt bíró. Déváról jelentik: Csütörtök éjjel Balsa községbe cigányok törtek be. Az egyik cigány kóborlásában Algyógyfalura ment, a hol Mumete József bíró letartóztatta. A cigány menekülni akart és a bíróra négyszer rálőtt. A bíró szörnyen halt. A cigány elmenekült Társát a csendőrség letartóztatta.

A szerb miniszterelnök meghalt Belgrádból táviratozzák: Milovanovics miniszterelnök szombaton délután hirtelen megbetegedett és ma reggel öt órakor meghalt. Miniszterelnök mint külügyminiszter fontos szerepet vitt az annexió bonyodalmak idején, majd később is a szerb vámtárgyalásoknál. Kiváló diplomatának ismerték.

Eluatsított ügyvédjelöltek. Marosvásárhelyről jelentik: Hatvan ügyvédjelölt kérészt intézett Székely Ferenc igazságügyminiszterhez hogy engedélyezzen részükre júliusban vizsgaterminust. Azok ugyanis, a kik a szigorlati torlódás miatt csak szeptemberben vizsgázhatnak, bukás esetén már az új ügyvédi rendtartás szigorubb intézkedései alá esnek. A miniszter távirati válasza a külön vizsgaterminust a törvényre való hivatkozással megtagadta.

Urleányok jó és alapos tanítást nyernek fehérenemű varrásból Horn nővéreknél Fekete-utca 34.

Azonnali belépésre egy elárusító leányt keresek a sétatéri trafikba.

Értesítés Kreytzer és Románczy festő cég tisztelettel értesíti a n. é. megrendelőit, miszerint náluk a szobafestő bérmozgalom befejeződött.

Oryosi körökből. Dr. Kenyeres tanulmányutjáról visszaérkezett és rendel mint eddig 1/212—121 (Belváros, Kórház u. 2.

Polgáriskolai tanárok Országos egyesülete gyűlést tartott Kolozsvárott szombaton és vasárnapon, amelyen az ország minden vidékéről mintegy 150 tanár vett részt. Letárgyalták a polgár iskolák reformját és javaslatot dolgoztak ki, amelyet a miniszteriumba juttatnak el. Kolozsvár előkelőségei megyei és városi urak is részt vettek a gyűléseken.

SZINHÁZ

Az élő halott.

Tolsztoj Leó gróf nagyhatású drámája holnap szerdán, a következő szereposztással kerül színre: Protasor Tedor — Földvári Sándor. — Liza — Fái Flóra; — Jása — Hevesi Gusztika; — Anna Pawlona — Serfőzyné; — Karenin Victor — Abonyi Tivadar; — Anna Dumitrejewna — N. Bodroghy Lina; — chasa — Hevesi Mariska; Makarovics Iván — Bartha; — Vizsgálóbíró — Herceg Vilmos; — Melnicow — Serfőzy; — Afremow — Bihari; — Horotkow — Budai Sándor; — Pjetuskow — Sziklai József.

Az ártatlan Zsuzsi.

Pajkos című szerepében lép fel először az idei szezonban „Hornyay Janka” bájos szubrettünk. Ezt a szerepet a múlt nyáron kreálta nálunk először Hornyai Janka s nagy sikerrel vitte a darabot, melynek mai, keddi előadása elé nagy érdeklődéssel tekint közönségünk. A pompás darab a tavalyi kitűnő szereposztásban megy.

Botrány Rousseau ünnepén

Páris, június 2.

A roajisták csunya botrányt rendeztek Rousseau emlékünnepe. Az volt a jelszó, hogy Rousseau svájci és nem francia származású. A Camelots du Roy hada áttörte a Pantheon körül a rendőrök kordonát, éppen mikor Fallières elnök hintaja megérkezett.

Utcai harcok Prágában

Prága, július 2.

A szokolista egyesületek vasárnap d. e. felvonulást rendeztek a város főbb utvonalaiban. Vagy huszonötezer cseh és horvát vett részt a menetben, melyet a Graben környékén tüntető német diákok támadtak meg. A németek és csehek között heves összetűzés támadt, melynek csak a lovasrendőrök vetettek véget. Ugy a német, mint a cseh diákok közül többen könnyebb sérüléseket szenvedtek. Herceg Lobkowitz társományi marsall palotája erkélyéről nézte az utcai verekedést.

A lap szerkesztéséért felelős:

Frühvirth Mátyás.

Kiadja: A Kath. Népszövetségi Takarékos és Hitelszövetkezet.

Üzletáthelyezés

Van szerencsém vevőimet és a nagyérdemű közönséget értesíteni hogy az üzletemet Kapu-utca 31 szám alól Cérna-utca 1 sz. a áthelyeztem. Kérem az eddigi előlegezett bizalmat új üzletem iránt is fentartani.

A legpontosabb kivitel nagyon szolid árak mellett fe-

Teljes tisztelettel:

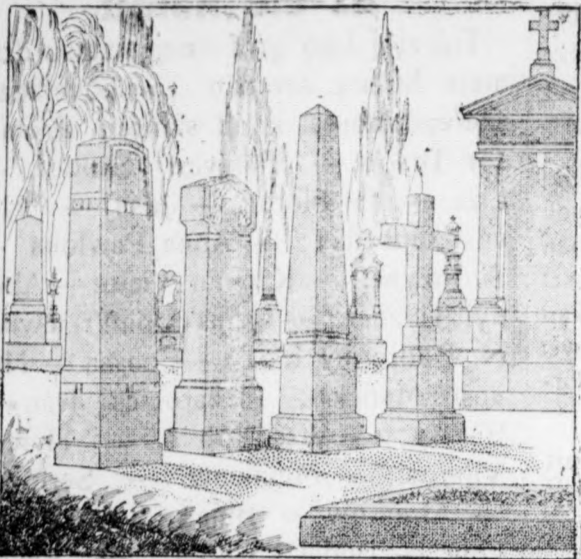
ZEIDES GYÖRGY utóda.

ZEIDES GYÖRGY utóda

nyerges és szíjgyártó.

BRASSÓ, Cérna-utca 1.

felelősséget vállal.

Sirkőraktár és mindennemű kőfaragó vállalat HERZUM FERENC és KÁROLY

Vasut-utca 58 B. A M. á. v. állomás közelében.

Állandó nagy raktárt tartunk: kész sirkövekben fehér márványból,
: laborador, fekete svéd gránit, syanit, trachit és homokkőből. :

Elvállalunk és szállítunk: különleges sirköveket, átalakításokat, át-
helyezést, úgy helyben, mint vidéken is. Megrendelésre készítünk
mindenféle kőfaragó munkát kicsinyben és nagyban, bármely ha-
: : : zai kőből, vagy márványból. : : :

Saját kőbányával rendelkezünk. Olcsó, valamint pontos kiszolgálás
: : : mellett bárkivel versenyképesek vagyunk. : : :

KAPHATOK

jutányos árak
és feltételek
— mellett —

részletfizetésre is

elsőrangu gyártmányu mindenfajta
varrógépek, kerékpárok, fa és vas-
Fűzők, képek, tükrök, inga- és
zsebórák, aranyemű, szalon-garni-
turák, divánok, matracok, fali- és
futó-szőnyegek, paplanok, minden-
fajta vásznak, köntöskelmék, kész
férfi- és fiuruhák, esetleg mérték
után is készítek. Nagy választék
nemzeti zászlókban.

SZÖLLÖSY ZS.

Brassó, Kapu-utca 69.

Ügynökök megfelelő ízetés
melletti felvételnek.

Országos iparegyesület által kitüntetett
: : nagy ezüst éremmel : :

Krisztián József és fia

keresztény katolikus cég.

: — : A pécsi főszékesegyház és : —

: — : számtalan plebánia szállítója. : —

Alapítotott: 1880-ban.

Méhviaszgyertyagyár Pécs.

Főüzlet: Szigeti ország-ut 3.

Fióküzlet: Jókai-tér 9.

Ajánlja a Fótisztelendő papsá
figyelmébe preparált, füstnég
: — : küli méhviaszgyertyáit. : —

Hubert Hedwig

virágterme

Brassó, Kolostor-u. 23. Telefon sz: 500.

Alulírott mint megbízott Konrád Joze-
fin csódtömegéből kifolyólag a legolcsób-
ban kiárusítok szabad kézből

női őszi és téli kalapszallagokat,
bolti berendezéseket stb. a legjutányosabb
áron keddtől fogva **Kapu-utca 2 sz. alatt**
naponként d. u. 2—5 óra között.

Kiváló tisztelettel

Ungár Jenőné

„KORONA“ szálloda

— részvénytársaság Brassó. —

Első rangu szálloda.

100, a legmodernebb kényelemmel berendezet
szoba és szalon. 250 vendég befogadására alkal-
mas. Villanyvilágítás. Lakosztályok fürdőszobák
kal. Saját gőzmosóda. Központi szellőztető. Író
és olvasó-szoba. Nagy fogadó-terem. Fürdők
Zeneterem. Turista-megszálló. Sötétkamra fény
képesek részére. Kiállító szoba. Kerti-erkély
Társaskocsi minden vonathoz. Automobilgarage
A legnagyobb zléssel és kényelemmel berende-
zett kávéház. 100-féle bel- és külföldi lap és ké-
pes folyóirat. Nagy billiárd-szoba. Natszobza.
Páholy. Elegáns étterem és szeparék. Finom
porok és likörök, valamint alkoholmentes italok.
Elsőrendű bécsi és francia konyha, melynek lát-
ványosságzámba menő berendezése megtekinté-
ésre szívesen rendelkezésre áll. Erdélyi- és nem-
zetközi-étek Pilseni-, bajor és angol sörök.

Mäder János

igazgató

„ADLER“ AUTOMOBIOK

olaj, auto-pneumatik a
legjobbak.

: Kerékpár és autókikölcsönzés. : :

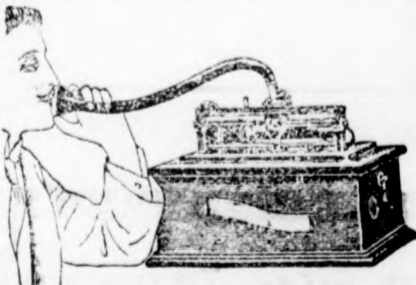
Kerékpár-, varrógép- és auto-javítások

MOOBER MIHÁLY-nál

Brassó, Kapu-utca 39.

BARTHELMIE GYÖRGY

Brassó, Kapu-utca 41.

Varró-, számaló-, összeadó-, diktáló-,
villany- és fizikai szerek, irodaszepe es különleges-
ségek üzlete.

A legnagyobb írógépek és különlegességek
raktári

Írógép-iskola.

Telefon 380.

Telefon 380

Tiszta erdélyi borok.

Iparegyleti vendéglő
és kerthelyiség

**Brassó,
Rezső-körut
Kőbányai udvari sör.**

A pünk. ünnepek alkal mával
dupla maláta sör is csapoltatik.

Kitűnő konyha.

FAZEKAS ANDRÁS

FÉRFISZABÓ

BRASSÓ, FEKETE-UTCA 21.

Antosch Ede

kárpitos és díszítő

Brassó, Vár-utca 114.

A „Római Császár“ vendéglő

borkimérésben (Árvaház-u. 3. sz.) kitűnő

Eredeti **BOROK**

erdélyi kaphatók. — mert jó konyha!